

## SOOVITUSED

## KOMISJONI SOOVITUS,

8. november 2013,

## akrüülamiidisalduse uurimise kohta toidus

(EMPs kohaldatav tekst)

(2013/647/EL)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 292,

ning arvestades järgmist:

(1) Toidutööstus, liikmesriigid ja komisjon on alates aastast 2002 teinud ulatuslikke jõupingutusi, et uurida, kuidas jõuab akrüülamiid töödeldud toidu sisse, ja vähendada selle sisaldust.

(2) Euroopa toidu- ja joogitööstust esindav organisatsioon FoodDrinkEurope töötas välja töövahendite paketi, <sup>(1)</sup> mida toiduainetootjad saavad vastavalt konkreetsele vajadusele valikuliselt kasutada, et vähendada akrüülamiidisaldust oma toodetes. Lisaks koostati lühibrošüürid, mis sisaldavad teavet iga sektori kõige olulisemate töövahendite kohta. Seda tegevust toetasid ja sellele aitasid kaasa reguleerivad asutused.

(3) Akrüülamiidisaldus teatavates toiduainetes on oluliselt suurem kui samasse tooterühma kuuluvatel võrreldavatel toodetel. Seepärast pidas komisjon asjakohaseks, et liikmesriikide pädevad asutused uuriksid toidukäitlejate kasutatavaid tootmis- ja töötlemismeetodeid. Selleks võttis komisjon 10. jaanuaril 2011 vastu soovitus akrüülamiidisalduse uurimise kohta toidus <sup>(2)</sup> (edaspidi „2011. aasta soovitus”).

<sup>(1)</sup> Organisatsiooni FoodDrinkEurope töövahendite pakett sisaldab 14 eri parameetrit (töövahendit), mis on jaotatud nelja põhikategooriasse (töövahendite komplektid), mida toiduainetootjad saavad vastavalt oma vajadustele valikuliselt kasutada selleks, et vähendada oma toodetes akrüülamiidisaldust. Need neli põhikategooriat on agronoomilised tegurid, toidu retsept, töötlemine ja lõplik valmistamine. Töövahendite paketi võib leida järgmisel aadressil: [http://ec.europa.eu/food/food/chemicalsafety/contaminants/ciaa\\_acrylamide\\_toolbox09.pdf](http://ec.europa.eu/food/food/chemicalsafety/contaminants/ciaa_acrylamide_toolbox09.pdf)

<sup>(2)</sup> [http://ec.europa.eu/food/food/chemicalsafety/contaminants/recommendation\\_10012011\\_acrylamide\\_food\\_en.pdf](http://ec.europa.eu/food/food/chemicalsafety/contaminants/recommendation_10012011_acrylamide_food_en.pdf)

(4) 2011. aasta soovitusel julgustatakse liikmesriike tegema uuringuid, kui mõnes toiduaines leitud akrüülamiidisaldus ületab kõnealuse soovitusel lisas sätestatud soovituslikke näitajaid.

(5) Liikmesriigid jälgisid akrüülamiidisaldust toidus aastatel 2007–2009 vastavalt komisjoni soovitusel 2007/331/EÜ <sup>(3)</sup> ja alates 2010. aastast on nad seda teinud vastavalt komisjoni soovitusel 2010/307/EL <sup>(4)</sup>. Seire on suunatud toiduainetele, milles akrüülamiidisaldus on teadaolevalt suur ja/või mille roll nende ainete toidu kaudu omastamisel on märkimisväärne.

(6) 2007.–2010. aasta seiretulemused avaldas Euroopa Toiduohutusamet (edaspidi „EFSA”) oma 18. oktoobri 2012. aasta teaduslikus aruandes „Update on acrylamide levels in food from monitoring years 2007-2010” <sup>(5)</sup>. EFSA järeldas, et akrüülamiidisaldus ei ole toidugruppide lõikes järjekindlalt vähenenud ning et akrüülamiidisalduse vähenemist oli näha vaid mõnes toiduainekategoorias, teistes aga võis täheldada selle suurenemist.

(7) Aastatel 2011 ja 2012 saadud uurimistulemuste põhjal ning vastavalt soovitusel 2007/331/EÜ ja 2010/307/EL saadud seiretulemuste põhjal on asjakohane muuta teatavaid soovituslikke väärtuseid, mis on ette nähtud 2011. aasta soovitusel lisaga.

(8) Seega tuleks 2011. aasta soovitus asendada uue soovitussega.

<sup>(3)</sup> Komisjoni soovitus 2007/331/EÜ, 3. mai 2007, toidu akrüülamiidisalduse seire kohta (ELT L 123, 12.5.2007, lk 33).

<sup>(4)</sup> Komisjoni soovitus 2010/307/EÜ, 2. juuni 2010, akrüülamiidi sisalduse seire kohta toidus (ELT L 137, 3.6.2010, lk 4).

<sup>(5)</sup> Euroopa Toiduohutusamet „Update on acrylamide levels in food from monitoring years 2007 to 2010”. EFSA Journal (2012); 10(10):2938. [38 pp.] doi:10.2903/j.efsa.2012.2938. Kättesaadav internetis: [www.efsa.europa.eu/efsajournal](http://www.efsa.europa.eu/efsajournal)

- (9) Uurimine peaks ka edaspidi hõlmama toidukäitleja ohuanalüüsi ja kriitiliste kontrollpunktide (HACCP) süsteemi või muud samalaadset süsteemi,<sup>(1)</sup> et koos toidukäitlejaga vaadata, kas asjaomased töötlemisetapid, kus akrüülamiid võib tekkida, on kindlaks tehtud ja kas nende kontrollimiseks on võetud sobivaid meetmeid. Seejuures peaksid pädevad asutused hindama, millises ulatuses on toidukäitleja rakendanud praegu teadaolevaid akrüülamiidisalduse vähendamise võimalusi, nt neid, mida on soovitatud *Codex Alimentarius*e komisjoni vastu võetud akrüülamiidi tegevusjuhises, ja organisatsiooni FoodDrinkEurope välja töötatud akrüülamiidi töövahendite pakettis nimetatud võimalusi.
- (10) Käesolevas soovitusel ette nähtud soovituslikud väärtused on mõeldud ainult uurimisvajaduse näitamiseks. Need ei ole ohutuslävendid. Seepärast tuleks jõustamismeetmeid võtta ja/või kiirhoiatus anda ainult usaldusväärse riskianalüüsi põhjal, mis tehakse iga üksikjuhtumi kohta eraldi, mitte aga lihtsalt soovitusliku väärtuse ületamise korral.
- (11) Lähtudes käesoleva soovitusel kohaselt aastatel 2013 ja 2014 saadud uurimistulemustest ning soovitusel 2010/307/EL kohase seire tulemustest ja EFSA ajakohastatud riskianalüüsist akrüülamiidisalduse kohta toidus, hindab komisjon olukorda pärast EFSA riskihinnangu saamist ja otsustab, kas on vaja võtta muid asjakohaseid meetmeid.
2. Punkti 1 kohaldamisel tuleks akrüülamiidisaldust hinnata analüüsi mõõtemääramatust arvesse võtmata.
3. Punktis 1 osutatud uurimine peaks hõlmama toidukäitleja ohuanalüüsil ja kriitilistel kontrollpunktidel (HACCP) põhinevate menetluste kontrollimist, et teha kindlaks
- a) kas toidukäitleja on ohuanalüüsi ja kriitiliste kontrollpunktide (HACCP) süsteemis või muus samalaadses süsteemis määratlenud asjakohased töötlemisetapid, mis võivad viia akrüülamiidi tekkeni, ning
- b) kas toidukäitleja on võtnud arvesse asjakohaseid riskide vähendamise meetmeid.
4. Punktis 1 osutatud uuringutega tuleks eelkõige välja selgitada, millises ulatuses on toidukäitleja rakendanud praegu teadaolevaid akrüülamiidisalduse vähendamise võimalusi, nt neid, mida on soovitatud *Codex Alimentarius*e komisjoni vastu võetud akrüülamiidi tegevusjuhises, ja organisatsiooni FoodDrinkEurope välja töötatud akrüülamiidi töövahendite pakettis nimetatud võimalusi.
5. Liikmesriigid peaksid uurimistulemustest komisjonile aru andma 31. oktoobriks 2014 ja 30. aprilliks 2015.
6. Käesoleva soovitusel asendatakse 10. jaanuari 2011. aasta soovitus akrüülamiidisalduse uurimise kohta toidus.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA SOOVITUSE:

1. Liikmesriigid peaksid toidukäitlejate aktiivsel osalusel täiendavalt uurima toidukäitlejate kasutatavaid tootmis- ja töötlemismeetodeid juhul, kui akrüülamiidisaldus toiduaines, mida on katsetatud soovitusel 2010/307/EL alusel toimunud seire käigus, ületab käesoleva soovitusel lisas vastava toidukategooria jaoks märgitud soovitusliku väärtuse.

Brüssel, 8. november 2013

Komisjoni nimel  
komisjoni liige  
Tonio BORG

<sup>(1)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 853/2004, 29. aprill 2004, toiduainete hügieeni kohta (ELT L 139, 30.4.2004, lk 1).

## LISA

## Soovituslik akrüülamiidisaldus toiduohutusameti 2007.–2012. aasta seireandmete põhjal

| Toiduaine                                                                                                     | Soovituslik sisaldus<br>[µg/kg] | Märkus                                                                           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|
| Valmis friikartulid                                                                                           | 600                             | Valmistoiduna müüdav toode soovitusel 2010/307/EL lisa C jao punkti 1 tähenduses |
| Kartulikrõpsud toorest kartulist ja kartulitainast                                                            | 1 000                           | Müügil olev toode soovitusel 2010/307/EL lisa C jao punktide 2 ja 10 tähenduses  |
| Kartulipõhised kreekerid                                                                                      |                                 |                                                                                  |
| Leib                                                                                                          |                                 | Müügil olev toode soovitusel 2010/307/EL lisa C jao punkti 4 tähenduses          |
| a) nisupõhine leib                                                                                            | 80                              |                                                                                  |
| b) leib, v.a nisupõhine leib                                                                                  | 150                             |                                                                                  |
| Hommikusöögihelbed (välja arvatud pudrud)                                                                     |                                 | Müügil olev toode soovitusel 2010/307/EL lisa C jao punkti 5 tähenduses          |
| — kliitooted ja täisteraviljahelbed, paisutatud terad (asjakohane üksnes märgistatud paisutatud terade puhul) | 400                             |                                                                                  |
| — nisul ja rukkil põhinevad tooted (*)                                                                        | 300                             |                                                                                  |
| — maisil, kaeral, speltanisul, odral ja riisil põhinevad tooted (*)                                           | 200                             |                                                                                  |
| Küpsised ja vahvlid                                                                                           | 500                             | Müügil olev toode soovitusel 2010/307/EL lisa C jao punkti 6 tähenduses          |
| Kreekerid, v.a kartulipõhised kreekerid                                                                       | 500                             |                                                                                  |
| Kuivikleivad                                                                                                  | 450                             |                                                                                  |
| Piparkoogid                                                                                                   | 1 000                           |                                                                                  |
| Selle kategooria toodetega sarnased muud tooted                                                               | 500                             |                                                                                  |
| Röstitud kohv                                                                                                 | 450                             | Müügil olev toode soovitusel 2010/307/EL lisa C jao punkti 7.1 tähenduses        |
| Lahustuv kohv                                                                                                 | 900                             | Müügil olev toode soovitusel 2010/307/EL lisa C jao punkti 7.2 tähenduses        |
| Kohviasendajad                                                                                                |                                 | Müügil olev toode soovitusel 2010/307/EL lisa C jao punkti 7.3 tähenduses        |
| a) peamiselt teraviljal põhinevad kohviasendajad                                                              | 2 000                           |                                                                                  |
| b) muud kohviasendajad                                                                                        | 4 000                           |                                                                                  |
| Muud imikutoidud kui teraviljapõhised töödeldud toidud (**)                                                   |                                 | Müügil olev toode soovitusel 2010/307/EL lisa C jao punkti 8 tähenduses          |
| a) kuivatatud ploomideta                                                                                      | 50                              |                                                                                  |
| b) kuivatatud ploomidega                                                                                      | 80                              |                                                                                  |
| Imikutele ja väikelastele mõeldud küpsised ja kuivikud                                                        | 200                             | Müügil olev toode soovitusel 2010/307/EL lisa C jao punkti 9.1 tähenduses        |
| Imikutele ja väikelastele mõeldud teraviljapõhised töödeldud toidud, (***) välja arvatud küpsised ja kuivikud | 50                              | Müügil olev toode soovitusel 2010/307/EL lisa C jao punkti 9.2 tähenduses        |

(\*) Mitte-täisteratooted ja/või mitte-kliipõhised teraviljatooted. Kategoriseerimise aluseks on teravili, mida on kõige suuremas koguses.

(\*\*) Nagu on määratletud komisjoni 5. detsembri 2006. aasta direktiivi 2006/125/EÜ (imikutele ja väikelastele mõeldud teraviljapõhiste töödeldud toitude ja muude imikutoitude kohta) (ELT L 339, 6.12.2006, lk 16) artikli 1 lõike 2 punktis b.

(\*\*\*) Nagu on määratletud direktiivi 2006/125/EÜ artikli 1 lõike 2 punktis a.